

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Director: **AUGUST MATONS**

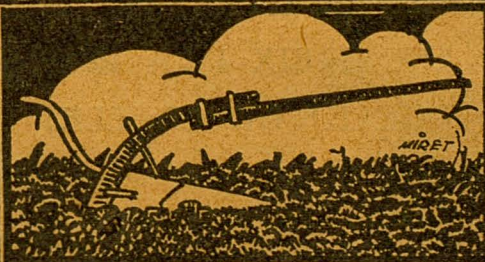
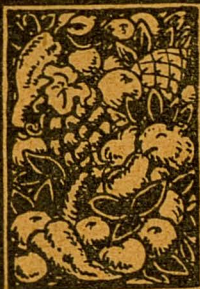
Col·laboradors:

Ex-Professors i tècnics del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Any X

20 d'octubre de 1926

Núm. 20

AGRICULTORS! ADOBEU AMB POTASSA DE SURIA

DE PRODUCCIÓ NACIONAL

Extreta de les MINES DE SURIA (Catalunya)

No vulgheu pagar més car un producte estranger quan podeu trobar-lo del país, reunint immillorables condicions per a l'agricultura

Demaneu la nostra Agenda Agrícola per a 1926, que és lliurada gratuïtament a tothom qui ho sol·licita

PER A INFORMES I PREUS, A LES AGÈNCIES I A
MINES DE POTASSA DE SÚRIA, S. A.
(DIRECCIÓ COMERCIAL)

Carrer del Consolat, 1 (Gran Via Laietana)

BARCELONA

Per correu, a APARTAT N.º 891, BARCELONA

ALTHEIN

PINSO MELASSAT SEC

PER A TOTA MENA DE
BESTIAR - RENDEIX LA
MAJOR UTILITAT EN
L'ENGREIX I LA PRO-
DUCCIÓ DE LA LLET

ALTHEIN

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

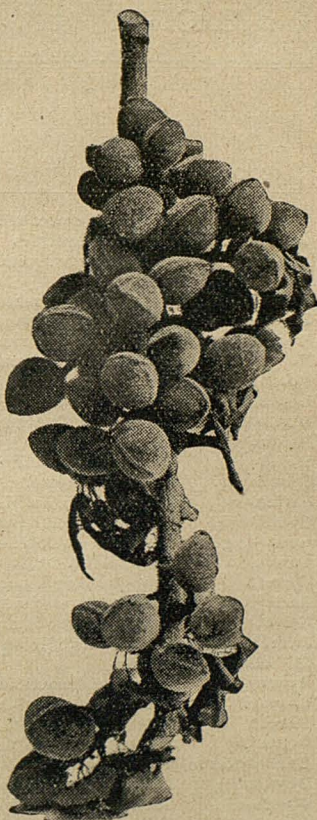
Ametllers "Desmai"

Aquest arbre converteix les terres més aspres i seques en vergers reproductius, fins al punt de superar en valor al dels millors terrenys destinats a cereals i cultius similars. On abunden els cultius d'arbustos les crisis són fàcilment evitables, més aprofitades les terres i on més recursos troba la població camperola.

Els fruits de les terres de secà són els més indicats per a portar la major transformació agrària i econòmica. Els qui compten amb alguns centenars d'aquests arbres, poden dir que tenen assegurada la subsistència. Les millors més positives de la propietat rural descansen en aquestes plantacions. Amb elles les terres ingrates poden donar les més segures i sanejades rendes, i els cabals invertits en aquesta classe d'arbres asseguren els més positius interessos.

Poden fixar-se els agricultors que aspiren augmentar els rendiments de ses terres en els beneficis i avantatges que aquells els ofereixen i els escassos cabals que tant per a sa instal·lació com per a sa conservació són necessaris.

L'ametller *Desmai* mereix cada dia més particular predilecció per sa major resistència als freds i glaçades, el qual el fa recomanable de manera especial en els llocs on les baixes temperatures son més de témer.

Primera força: De 5/6 cms. de circumferència a 60 cms. de l'arrel, a 185 pessetes el 100.

Segona força: De 4 cms. de circumferència a 60 cms. de l'arrel, a 135 pessetes el 100.

Tercera força: De 3 cms. de circumferència a 60 cms. de l'arrel, a 100 pessetes el 100.

Planter d'ametllers per a la formació de vivers

De 1 i 3 anys.—Sense empeltar, admirable desenrotllament.—Preus per correspondència.

EL CULTIVADOR MODERN

Trafalgar, 76 (junt a l'Arc del Triomf). Apartat 625

Telèfon 1966 S. P. :: BARCELONA ::

Demanin-se Catàlegs d'Arbres fruiters, forestals i granes per a sembrar seleccionades

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu «Agricultura»

Algunes de les obres d'Agricultura en francès de venda a la llibreria Catalònia, 17, Plaça Catalunya, 17

AUTOR	TÍTOL	PAGINES	PREU
Levéque	Ce que tot agriculteur doit savoir	357	5'00 Ptes.
Guillin	Analyses Agricoles	420	6'00 »
Bussard	Arboriculture Fruitière	520	7'50 »
Voitellier	Aviculture	328	10'00 Fr.
Voitellier	Aviculture. Les races de volailles	284	5'00 Ptes.
Chenevard	Alimentation Rationnelle des Volailles	131	1'50 »
Rodillon	Guide Pratique de la Basse-Cour Moderne	127	2'00 »
Rey	La culture Remuneratrice du Blé	211	1'75 »
Boullanger	Malterie, Brasserie	352	10'00 Fr.
Lease	Chasse, Elevage et Piegeage	447	7'50 Ptes.
Diffloth	Zootechnie, Chèvres, Porcs, Lapins	432	6'00 »
André	Chimie Agricole (2 Vols.)	460	12'00 »
Rolet	Les conserves de Fruits	455	7'50 »
Bussard	Culture Potagère, et culture Maraichère	524	7'50 »
Guichard	Microbiologie du Distillateur	392	7'50 »
Guichard	Chimie du Distillateur	408	7'50 »
Boullanger	Distillerie Agricole et industrielle (2 Vols.)	405	15'00 »
Cuniasse	Memorial du distillateur Liqueuriste	297	15'00 Fr.
Garola	Engrais, La Pratique de la Fumure	352	10'00 Ptes.
Petit	Les Engrais en Horticulture	274	5'00 »
Gillet	Nouvelle Flore Française	781	13'80 Fr.
Jumelle	Les Huiles Végétales	496	7'50 Ptes.
Martin	Laiterie	400	6'00 »
Rolet	Industries Annexes de la Laiterie	368	5'00 »
Corvez	Manuel du Laitier-Crémier	304	6'00 »
Perrin	Guide Pratique pour L'Analyse du lait	344	2'00 »
Diffloth	Zootechnie, Races Bovines	464	7'50 »
Larbaletrier	Vaches Laitières	339	3'50 »
Devaux	L'Éleveur de Lapins	461	4'00 Fr.
Charon	Lapins Lapereaux & Cie.	302	9'00 »
Coupan	Machines de Culture	476	7'50 Ptes.
Coupan	Machines de Récolte	508	7'50 »
Kayser	Microbiologie, Appliquée à la transformation des produits Agricoles	390	10'00 »
Ammann	Meunerie, Boulangerie	527	7'50 »
Diffloth	Zootechnie, Moutons	424	6'00 »
Rolet	Plantes à Parfums et plantes Aromatiques	432	6'00 »
Jumelle	Plantes acondiments-Plantes Medicinales	119	1'75 »
Lemaire	Les Ruches, Choix et Amenagement	111	2'00 »
Lemaire	Les Habitants de la ruche	125	1'50 »
Auscher	L'Art de Decouvrir les sources et de les capter	350	5'00 »
Wery	Viticole et Vinicole	148	3'75 »
Saillard	Betterave et sucrerie de Betterave (2 Vols.)	588	12'50 »
Pacottet	Vins de Champagne et vins Mousseux	420	6'00 »
Pacottet	Viticulture	553	7'50 »
Pacottet	Vinification	463	15'00 Fr.
Vermorel	Utilisation des sous-produits de la vigne et du vin	155	2'75 Ptes.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citen AGRICULTURA

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any **Pessetes 9** --: Fora: **Pessetes 10** --: Estranger: **Pessetes 11**

Número solt: **Pessetes 0,50**

Direcció i Administració : Plaça de Catalunya, 17 (Llibreria Catalònia) : BARCELONA

SUMARI: Un assaig d'exportació cooperativa de pruna, per *Vicens Nubiola*. — Les closes, per *Josep Llovet*. — Lletra desclosa, per *Josep Sabater*. — El tractat de comerç amb Anglaterra, per *X. Y. Z.* — La conca potàssica de Catalunya, per *Agrícola*. — Notes i Comentaris. — Noticiari. — Informacions comercials, per *Lluís Marsal*. — Consultori, per *R. S.*

Un assaig d'exportació cooperativa de pruna

I

EN el meu article anterior, sobre la poca venda actual del préssec a Anglaterra, n'anunciava un segon, per a explicar els resultats de l'assaig de cooperació en la campanya suara acabada, per a l'exportació en comú de la pruna.

Al pla del Llobregat hi ha una gran plantada de pruneres. Degut a diverses causes, com el preu del vi, el cansament de la terra al presseguer, l'enlluernament per a la gran producció de la prunera, se n'han plantat arreu, al samontà, al voltant dels camps, i a camps sencers, i fa por el pensar el que es farà de la pruna quan hagin arribat totes aquestes plantacions joves a la plena producció.

No tenim, com es pot suposar, cap estadística que pugui donar-nos idea, en números, ni aproximats, del que representa aquesta producció.

Raspall dóna, en 1910, com a promig d'un quinqueni, pel pla del Llobregat, la quantitat de 28.500 arroves, distribuïdes així:

Sant Vicens dels Horts	500
Viladecans	500
Molins de Rei	500

Sant Feliu	400
Sant Boi	200
Gavà	200
Sant Joan d'Espí	200
Santa Coloma	150
Papiol	110

Segons el mateix fruticultor, la posició de la pruna amb respecte a les altres fruites que es cullen al pla del Llobregat és la següent :

Poma	286.000 arroves
Pera	223.500 »
Préssec	133.500 »
Taronja	93.000 »
Pruna	28.500 »
Nesples	19.000 »
Cireres	5.300 »

La «Dirección General de Agricultura» dona per tota la província de Barcelona la quantitat de 25.000 arroves de pruna, és a dir, menys que Raspall en troba al pla del Llobregat.

L'estadística de Raspall avui fóra molt diferent, l'ordre de producció no fóra el mateix, les quantitats molt pujades. Cal remarcar que un poble del pla del Llobregat, com Pallejà (que en any normal pot donar de 10 a 15.000 arroves de pruna) i Sant Andreu de la Barca, no hi són comptats.

No sabem altres números a què referir-nos, per la manca de veritables estadístiques, que podem esperar sentats, si no ens decidim a fer-les pel nostre compte i les esperem oficials.

La plaça de Barcelona no pot consumir tanta quantitat de prunes, i si totes s'hi aboquessin el preu quedaria del tot rebentat.

Tampoc es pot esperar molt de França, degut a què els francesos en produeixen moltes : cinc milions i mig d'arroves per a menjar fresques i quatre i mig per a assecar, segons Bussard i Duval. Demés, els francesos no consumeixen l'enorme quantitat de prunes dels anglesos.

Aquí tothom s'ha preguntat més d'una vegada què és el que fan a Londres de l'enorme quantitat de prunes que reben, i són molts els que creuen que van destinades a les fàbriques de conserva o a destil·lar-ne algun esperit. La quantitat destinada a la conserva és petita, i sols en el cas de que el preu vagi abandonat. El major consum el fa tot anglès, que cada dia en compra per a fer la seva confitura familiar.

El mercat de la pruna és, doncs, avui, Anglaterra.

Fins ara el pagès del Llobregat ven de les maneres següents :
Enviant-la ell mateix a Barcelona, exportant-la ell mateix, o a l'arbre, per a no tenir cap mal de cap.

Enviar-la a Barcelona, com hem dit, té l'inconvenient de què s'hi troba massa pruna per a sostenir un bon preu.

L'exportació és difícil al petit pagès, que amb prou feines sap llegir, i que li és una veritable tortura omplir declaracions de ferrocarril. Aquesta manera de vendre és quasi pels comerciants, i pels grans propietaris, i pels més eixerits, i en cas d'exportar és fàcil que l'esquilin pel camí o a Anglaterra.

Queda el vendre a l'arbre, com a solució al petit pagès.

Ara bé ; tot i que el pagès del Llobregat ja fa temps que ha allunyat el comprador tipus murcià que encara pastura per altres comarques de Catalunya, no està del tot content de vendre la fruita a l'arbre.

El que compra a l'arbre, per *sangrarse en salud*, ha d'oferir un preu que el salvi de les possibles contingències del temps que va de la compra a la venda a Anglaterra, havent de carregar a més la seva feina d'intermediari.

Això tractant-se de bona gent ; però, a quantes trapelleries es presta ! El comprador que no té escrúpol (i no en falten) ofereix al pagès desorientat una quantitat per arrova que fa riure. I quants en l'època de vendre (que essent en les darreries de tot un any de conreu, és quan més diners es necessiten), quants pagesos hi cauen. És clar que és a l'arbre la manera més còmode i sense mals de cap, però després se n'estiren els cabells.

I com que no queda altre remei que portar-la a Anglaterra, i ja hem dit els inconvenients en què es troba el petit pagès isolat en exportar, no queda altre remei que l'exportació en comú.

Els avantatges de l'exportació cooperativa no cal enumerar-les. Des de la compra en comú de l'embalatge en quantitats respectables, passant per l'expedició de vagon sencers, fins als tractes directes amb una casa solvent anglesa, que sap que si queda malament amb el client (agupació o sindicat) perd un gran nombre de clients alhora, des d'una cosa a l'altra, hi ha una infinitat de detalls que no poden escapar a la sagacitat de ningú.

És fàcil a casa nostra organitzar un sindicat d'exportació de fruita ? Vull sintetitzar la psicologia del pagès en dos fets que com a mostra us contaré i que fatalment es presentaran en tots els començaments de cooperació, com en el nostre assaig d'enguany, per a manifestar clarament el caràcter del pagès.

Un dels agrupats deia, abans de començar la campanya, que

les prunes que tenia les donaria per cinquanta duros. Un dels membres de la Junta li digué que exportant-la amb l'agrupació en treuria més de dos cents. Amb l'engrescament natural i momentani del pagès, digué al membre de la Junta que de resultar cert el que li deia li pagaria un tec de pollastre i xampany, etc. Descomptades totes les despeses de collir i enviar, el pagès va fer *tres cents duros nets* del que hauria dat per cinquanta. I del dinar, què? No se'n parlà més. El pagès va moure un escàndol perquè se li anava a cobrar unes despeses (17'50 pessetes) del transport de la pruna del camp a l'estació.

Una altra mostra. En acabar la campanya es donà una conferència per resumir-la i donar compte de les impressions d'un viatge a Londres per a estudiar el seu mercat i obtenir alguna concessió d'una casa anglesa, tractant-se d'una cooperativa de venda. Es fixà les cinc de la tarda. Aquí fou el grandíssim bunyol. En tenir aquesta hora com a més convenient per a tothom, no s'havia atinat que era precisament la mateixa del fútbol, de l'importantíssim fútbol, amb totes les característiques del fútbol rural de ple juliol, cridaner, amb aquells *panellets*... Quin bunyol!... Els interessos del pagès no són res al costat d'aquesta paròdia del noble esport. La junta de l'agrupació, digueren alguns eixerits, s'havia proposat que no s'anés al fútbol, i era qüestió d'honor l'anar-hi. El primer és el primer. (Després s'ha sabut que el que cridava més té alguna relació amb les gassoses que es despatxen al camp.)

Aquestes dues mostres en diuen que no és cosa fàcil d'organitzar la venda cooperativa de fruita, que, com hem dit, és la millor manera de vendre la pruna; però que no sigui fàcil no vol dir que sigui impossible. He tingut ocasió de constatar, enguany, que els pocs que feien la contra eren de la mena dels que en tota qüestió fan l'eixerit, precisament perquè no hi veuen més enllà del nas. Però, malgrat aquests eixerits, cal tirar endavant, ja que n'hi ha una altra mena de gent del camp (i són el més, però no mouen tant soroll) que pensen, raonen, veuen i preveuen, i perquè el preu a què ha sortit la fruita, que veurem en un altre article, exigeix tirar-ho endavant.

VICENS NUBIOLA

Si us agrada AGRICULTURA, si esteu contents d'ella, mireu de propagar-la, de fer-la conèixer als vostres companys i amics. Assegurareu la vida de la Revista, permetreu el seu millorament i proporcionareu als agricultors un mitjà d'aprendre coses útils i necessàries.

Les closes

I

LA major part dels productes dels prats artificials empordanesos són venuts fora de la comarca, i com a base de cria i recria ramadera, l'Empordà té quasi exclusivament els seus prats naturals. Són aquests prats, creats des de fa potser centenars d'anys, en els llocs més humits, en terres argiloses, moltes d'elles salobres, i que constitueixen quasi la totalitat de la superfície regable, allò que anomenem *closes*.

I en parlar de closes, el que primerament se'ns ocorre és dir quelcom sobre la seva flora, car les espècies vegetals que hi creixen i la major o menor producció d'un prat són els dos factors que fan variar entre amplies límits el valor del mateix.

Figurem-nos que es trata de terrenys coberts d'herba, heretats de pares a fills, sense que molts es cuidin en general d'altra cosa que de fer-los pasturar i de dallar-los. En ells hi trobaríem les mateixes plantes que creixen per les vores dels camins, car en un i altre lloc les llavors portades pel vent, per l'aigua i pels ocells hi han germinat; però en les closes, la naturalesa posa un fre a l'excessiu nombre d'espècies. En viure, podríem dir, en societat, s'entaula una lluita per la vida i es produeix una veritable selecció natural, en la qual les plantes més dèbils moren ofegades per altres, que troben en el mateix medi condicions més apropiades al seu desenrotllament. Ara, que en tenir lloc aquesta selecció no són sempre les millors les guanyadores, ans al contrari, solen ésser les altres, més rústegues i menys exigents, per la qual cosa no ens fa estrany de trobar en les closes plantes poc estimades pel bestiar, o poc aptes a ésser pasturades o dallades, o poc productives, que ocupen un lloc que nosaltres, afegint el nostre esforç al de la naturalesa, hauríem pogut destinar a altres espècies millors en qualsevol dels esmentats conceptes. Però, malgrat tot això, no ens desplaui del tot la flora en algunes closes, si bé és veritat que en altres no té res d'envejable.

Són tres les espècies que representen la família de les lleguminoses: el peu de pardal (*Lotus corniculatus*, L.) i el *Trifolium repens*, L. i *Trifolium pratensis*, L., coneguts pel nom de trebolet. El peu de pardal, que creix espontàniament en tota la comarca, constitueix una planta excellent, sobretot per a ésser pasturada;

alguns autors la classifiquen entre les plantes complementàries, però això no li treu res del seu valor, puix la suma de les seves unitats nutritives a l'estat de fenc és de 42 (dues més que l'alfals), i, d'altra part, sabem que forma part dels millors prats de Normandia, de Bèlgica, etc. Dels trebolets no en repetirem les qualitats, tractant-se de dos espècies de prou reconeguda superioritat. No són, però, aquests els representants exclusius de les lleguminoses, car ben sovint es veuen groguejar per les closes les flors del *Tetragonolobus siliquosus* (Roth), i en petita quantitat s'hi troben algunes mates de guixes salvatges, de flor petita i blava: el *Lathyrus hirsutus*, L.; si no confonc.

Entre les gramínies, la que en major proporció s'hi troba és l'*Agrostis stolonifera* (Host), que els francesos anomenen *fiorin*, i de la qual desconec el nom en català. El fet que s'hi trobi en gran proporció s'explica fàcilment recordant que la tija és rastrera i que de cada nus en poden sortir nombroses rels, i amb les rels nombroses tiges, i així es va escampant, envaint nou terreny, tot ofegant les veïnes no tan resistents com ella. En igual o potser en major quantitat hi creix el gram, *Cynodon dactylon* Pers, malauradament massa conegut pels pagesos i tant o més envaïdor que l'anterior, encara que com a planta de closa no és de les menys estimades, sobretot la varietat anomenada gram d'aigua, que, com el seu nom indica, creix en els llocs més humits, i que dona una herba tendra i fresca que el bestiar menja amb força gust. En menys proporció que les anteriors s'hi troba la que els botànics anomenen *Festuca elatior*, L., i considerada pels pagesos com una de les pitjors; però sense voler defensar una cosa que no s'ho val, ens atrevim a dir que si la tenen en tal concepte és perquè la dallen massa tard: allò que cullen ja no és herba, és palla. L'*Hordeum pratense* Huds i altres espècies d'*Hordeum*, conegudes amb el nom de blat de Sant Joan, abunden força en certes closes, però en constitueixen la planta més dolenta, tant per la mala qualitat com per l'escassa quantitat de l'herba que donen. En no tanta quantitat hi ha també l'*Holcus lanatus* L., que, a l'estat de fenc sobretot, el bestiar menja de mala gana, degut a la naturalesa dolça i esponjosa de la planta. Malgrat això, Ed. Vianne ens parla de què al Rosselló, especialment als voltants de Prades, els prats són valorats segons la proporció d'*holcus*, que els pagesos d'allí anomenen *herba mouilla*.

S'hi troben a més, i completen la família de les gramínies, la *Festuca bovis*, la *Dactylis glomerata* L., diferents espècies del genre *Poa*; l'*Arrhenatherum avenaceus* P. B., l'*Avena sterilis* L. (cogu-

PRODUCTES QUÍMICS MONCADA, S. A.

VALÈNCIA, 322 :: BARCELONA

Únic establiment a Espanya que s'ocupa exclusivament de tot el que fa referència a la

Agricultura i Indústria de la Ramaderia

en totes les seves múltiples manifestacions

Dipòsit de tota classe de productes originals i de
puresa garantida per a l'ús Agrícola i Veterinari

La direcció tècnica es posa a disposició dels senyors Agricultors
i Ramaders per a facilitar els detalls possibles a prop dels productes
que disposa de l'Agricultura, de la Indústria i de la Ramaderia

No oblideu que tots necessiteu

A. 1.

Declarat d'Utilitat Pública pel Ministeri de Foment

Desinfecció, Preventiu i Curació
de les malalties infeccioses del bestiar. L'únic que
ha obtingut resultats positius per a la curació de la

**Glossopeda - Mal Roig
Còlera de l'aviram, etc.**

Es ven a les Farmàcies, Drogueries i Av. Anfós XIII, 339

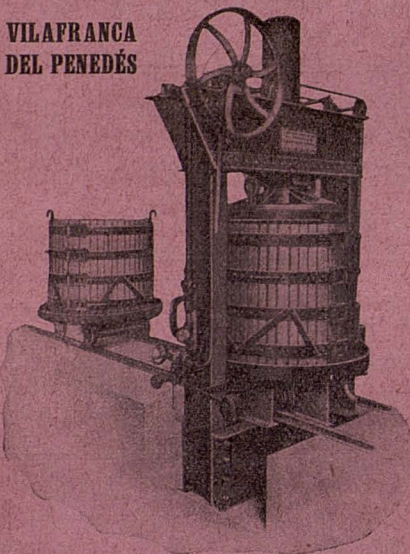
Dipòsit General

Carrer VALENCIA, 322 (entre Llària i Bruc)

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

Societat Enològica del Penedès, S. A.

VILAFRANCA
DEL PENEDES

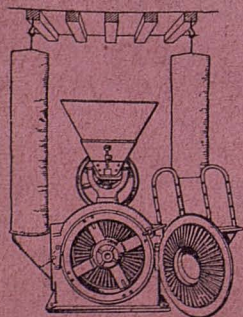

Sucursals a Reus, Criptana
i Xerez de la Frontera / /

Trepitjadors : Premses
Bombes i tota classe de
maquinària vinícola : Mo-
tors i transmissions : Man-
gueres, ressorts i aixetes
Material per a botelleria

*DEMANEU: Estudis,
Projectes i Pressupostos*

Prensa hidràulica «Atlas»
Aparells d'anàlisi de vins
Productes enològics :
Adobs : Sulfats i Sofres

Molino Triturador "El Campeón Universal"

Patents d'invenció núms. 84.698 i 91.267

per a tota classe de grans, palles, despulles i altres matèries

El molí triturador «El Campeón Universal» és l'únic que no produeix pols, i que pot treballar sense canvi en la direcció desitjada. Està proveït de dues mànegues d'aspiració i per això ni s'escalfa ni la molaració sofreix minves.

El construeixo de quatre tamanyos per proporcionar els tipus que poden necessitar des del més petit industrial o ramader al més gran industrial.

Producció en farina de morenc per a pinsos, de 150 a 1.000 quilos per hora.

Únic constructor i venedor que els instal·la i cobra un cop posats en marxa i després d'haver-se obtingut el resultat convingut.

Finor i gruix de la molaració desitjada

MARCO TORRAS. — Riera, 15 i Aurora, 11
Telèfon 1201 A - BARCELONA

Basculas

Arques per a Cabals

Pibernat

PARLAMENT-9-11-BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

la), el *Phleum pratense* L., el *Phragmites communis* Trin. (senissos) i altres que per la seva poca importància no mereixen esmentar-se.

El margall anglès (*Lolium perenne* L.), que constitueix en la nostra comarca una de les principals impureses de la userda en el seu primer dall, cosa rara, no es troba en les closes més que en una petitíssima quantitat, i en sortir de les closes el trobem en gran quantitat per les vores dels camins i dels recs. Aquesta falta és de sentir per la doble raó d'ésser una planta que viu bé en el nostre país, com ho demostra el fet que acabem d'esmentar i d'ésser una de les gramínies més estimadts per als prats. La causa d'això consisteix en què, si bé el gran mèrit d'aquesta planta és de donar des del primer any un abundant producte, més tarde, en viure associada, cedeix el lloc a altres espècies més vigoroses, ço que fa que es trobi molt poc margall en general en totes les closes velles.

Hem parlat de les lleguminoses i de les gramínies, però moltes altres famílies tenen els seus representants, que vénen a completar la flora de les closes. De vegades s'hi troba en gran quantitat la cervellina (*Plantago coronopus* L.), la balca, els joncs, les pastanagues salvatges, els salats (aquests, sobretot, en les closes vore-res al mar) i tot aquell seguit d'herbes inútils, i perjudicials a voltes, que donen a certes closes un to que l'admiraríem si fóssim poetes, però no essent agricultors. Sobre aquest punt, recordem haver llegit una norma que diu que tractant-se de prats, com més bonics a la vista, més dolents són.

Afegint a tot això una capa de molsa (en les closes més humides) es pot tenir una idea aproximada del que són les closes en quant a la seva flora.

Hem dit les plantes que creixen per les clòses, però no el tant per cent en què s'hi troben, car fóra molt aventurat voler donar xifres certes sobre tal punt. En unes closes la proporció de lleguminoses assoleix el 35-40 per 100, però també n'hi han on amb feines arriben al 10 per 100, i també n'hem vistes que estan plenes de salats, de joncs, de cervellina, etc.

En general, els pagesos d'aquí valoren les closes segons la proporció de lleguminoses que contenen. Com més trebolet i peu de pardal hi ha, millors són, i la cosa s'explica fàcilment, si recordem que les lleguminoses són més nutritives que les gramínies, i sobretot que les gramínies de les closes empordaneses. A més, el fet de què hi hagin moltes lleguminoses indica un terreny més fèrtil, o més ben adobat, car són plantes més exigents que les altres.

En llegir llibres que tracten de prats veiem la gran extensió que donen tots al capítol més oblidat pels agricultors. És un mal molt generalitzat oblidar-se de les cures necessàries per a la conservació dels prats en bon estat. I no és que aquesta qüestió no hagi estat tractada repetides vegades. Fa poc, en aquesta mateixa revista, es donaven regles sobre les cures a donar als prats permanents, i que poden aplicar-se a les closes, encara que aquell no sigui ben bé el mateix cas. El senyor R. Closes, l'article del qual alludim (AGRICULTURA, núm. 14, 1926), s'ocupava dels prats permanents de les regions muntanyenques, que difereixen força dels de les regions baixes del litoral, com és el nostre cas. Difereixen, sobretot, en quant a la flora. L'herba dels prats permanents que a Catalunya es troben en les regions pirenenques és més curta, però també més gustosa, aromàtica i nutritiva que la dels prats naturals empordanesos, a què ens referim nosaltres.

Resumint, podríem dir que a les closes convé: fertilitzar-les, destruir-hi les males herbes, rasclar-les, regar-les i per fi dallar-les. Cures que es resumeixen en dos per alguns pagesos: regar i dallar, i encara de vegades de dallar ho fan malament. I la cosa no s'explica quan ells saben l'eficàcia de totes aquestes cures, car a voltes ho han fet ells mateixos. I si no ells, ho han fet altres, amb magnífics resultats. Tothom recorda encara de quina manera el senyor Fages va cuidar les closes.

Anem per parts. Hem dit que calia fertilitzar. Sabem alguns que ho fan, però són ben comptats. Els adobs que s'han emprat fins avui són el superfosfat de calç i una mica de guix. Parlava no fa gaire amb un propietari d'aquí, i em deia: El superfosfat en les closes fa com la sal a la sopa, només cal fer que tirar-n'hi per a trobar-les millors de seguida. Efectivament, no tarda a fer prendre gran increment a les lleguminoses, i essent aquestes les que determinen el valor d'una closa, representen un adob de cabdal importància. Aquest fet sembla estar en contradicció amb els famosos estudis de Lawes i Gilbert, els quals dedueixen que el superfosfat aplicat sol no produïa efecte notable; però cal tenir en compte que amb posar superfosfat quasi n'hi ha prou per assegurar la fertilitat de moltes closes; no que els altres adobs no produïssin efecte, res d'això, ans al contrari, però és que l'àcid fosfòric és el que més falta hi fa: el nitrogen ja el prenen de l'atmosfera les lleguminoses, i de la potassa no cal preocupar-se'n gaire quan es tracta de terres argiloses i que contenen molta potassa en un estat fàcilment solubilitzable, com és el nostre cas. És per això que el guix ha estat aplicat també, algunes vegades amb molt bons resul-

tats, perquè ajuda a la solubilització de la potassa continguda en el silicat complex que és l'argila.

Hem dit, a més, que hi ha certes herbes que caldria destruir. Fa pena de veure algunes closes en l'estat en què es troben; el que menys s'hi veu són lleguminoses i gramínies, perquè estan plenes de joncs, de cervellina, de senissos, de blat de Sant Joan, de petarres (es dona aquest nom, força impropí, a una planta molt bonica quan és florida, cariofilàcea si no confonc, de flors nombroses, petites i blaves, amb el calze persistent, i estimada per això com a planta ornamental) i d'altres, tan inútils com aquestes, prou conegudes de tots els pagesos i que convindria de fer desaparèixer, puix disminueixen la qualitat, la quantitat de l'herba. En els prats de les comarques ramaderes més importants no s'hi veuen les males herbes com a les closes. I, en canvi, es ben senzill de destruir-les amb una mica de bona voluntat. Tractant-se de plantes molt voluminoses, com són els joncs, es podrien arrencar mata per mata, però fer exclusivament aquest treball seria feina inútil. Al cap de pocs anys hi tornarien a sortir. Si hi creixen els joncs és perquè no hi ha prou calç en el terreny; ens ho confirma el fet de què allí no hi veurem mai gaire trebolet, que és una planta que exigeix un terreny ric en calç. En canvi, els joncs hi viuen perquè són plantes calcífugues, fugen d'allà on hi ha calç. El que convé, doncs, és afegir calç en el terreny. Els joncs ja no hi tornaran a créixer, i les lleguminoses hi pendran gran increment. Les escòries en aquest cas constitueixen l'adob més recomanable, i recordem haver sentir a dir que un pagès d'aquí, ja fa temps, va emprar-les amb magnífics resultats. I qui diu els joncs, diu una altra planta que es pot combatre de la mateixa manera. En general, són dues les causes que afavoreixen la cria de males herbes: la humitat excessiva i els defectes físico-químics del terreny. No combatent aquestes dues causes, contínuament sofrirem els seus efectes, fem el que fem. És això el que permeté a Garola d'assegurar que el sanejament del terreny, les esmenes i les adobades constitueixen el remei més eficaç per a lluitar contra les herbes dolentes, a l'ensens que milloren les condicions del prat.

Tractant-se de plantes anuals o bisanuals, com són el blat de Sant Joan i les pastanagues, per exemple, n'hi hauria prou amb dallar-les abans de llur floració, car com que es perpetuen mitjançant la grana, si impedíssim que aquesta es formés, tallaríem llur cicle evolutiu, i amb dos o tres anys de fer la mateixa operació n'hi hauria prou per a fer-les desaparèixer.

Hem parlat de la flora i de dues de les cures que deurien donar-se. En un article vinent ens ocuparem de les altres i direm alguna cosa sobre la manera d'ésser explotades les closes.

JOSEP LLOVET

Lletra desclosa

Al Sr. Director de la revista AGRICULTURA

MOLT Sr. meu : En el núm. 13 del 5 de juliol passat, a la secció *Consultori*, AGRICULTURA contesta a una lletra del senyor G. F., Ciutat, en la que es refereix als meus escrits, contesta que m'ha omplert de goig, perquè ha sabut interpretar amb tota fidelitat el meu pensament defensant-me de la qualificació de derrotista. Certament, el fer obra derrotista en mi no hi cabria, per ésser el meu pensar i el meu obrar el fruit d'un sistema constructiu ; però el meu constructivisme, bastant fornit de conservadurisme, no ha estat barrera perquè jo cerqués un canvi de posició en les relacions que d'antic regien amb els meus masovers, perquè quan he cregut que en justícia el passat ja no servia per al temps present, he sabut evolucionar.

Ara, però, em sembla que em trobo obligat a fer unes aclaracions, que no seran res més sinó l'epíleg dels tres articles publicats amb les capçaleres de «Comptes de pagès», «Els mals de la terra» i «Indústria i Agricultura», explicacions que si les hagués fetes com a pròleg, sens dubte que haurien evitat un xic d'escàndol als timorats.

En publicar els tres articles no vaig tenir altres objectes que els següents :

Primer : que els comerciants, els industrials i tots els altres estaments socials tinguin en major estima el pagès, veient l'immens sacrifici que fa amb la seva vida de privacions i penalitats per a mantenir la humanitat tota.

Segon : que el propietari estimi més al masover, el menaró, i que es tregui del magí la idea (avui molt arrelada) que tots es fan primer ells la part. Que vegi que si no fossin els seus masovers, que accepten el sacrifici de treballar-li la terra (sabent que difícilment podran donar jornal als seus fills), ells, els propietaris, haurien

d'anar a captar, ja que si es volguessin menar les terres per llur compte, havent de pagar els jornals per treballar-la, per limitats que aquests fossin, s'arruïnarien. Que vegi el propietari la necessitat que té d'associar-se amb el masover, mentre tingui la dèria de voler posseir terres per poder gaudir de la segura garantia del capital.

I tercer ; que vegin els propietaris de la terra, els masovers i tots els menarons, que si viuen postergats, i carregats de fatigues, sense que cap llei no resi en benifet seu, és ben bé perquè volen, tot per la mania de no voler fer el que els altres estaments socials ja tenen fet, això és l'associar-se per un fi únic, per posar-se ells el preu als fruits que recullen o produeixen, que feta que fos aquesta associació, d'esclaus que avui en dia són, passarien a ésser els senyors del món. Deixarien llavors d'ésser empobrits, embrutits i fins envilit, tal com ens els pintà de mà de mestre el gran dramaturg Angel Guimerà en el seu drama *Terra Baixa* en la conversa que fa sostenir als pagesos que porten gra per moldre al molí d'En Manelic.

Tampoc En Pol de *La Veu de Catalunya* no trobaria amb la facilitat que va trobar-lo, copiant solament, tema per descriure un poble espanyol en el qual la seva gent es dedica al conreu de la terra, com ho feu el dia 25 d'agost proppassat en la seva secció «Al Dia», que portava per títol «En ple segle XX». Per sort i donant gràcies a Déu, la nostra pagesia catalana no ha arribat mai, ni de bon tros, al baix nivell de la que descriu el B. Pezuña ; per més que, si dintre de la nostra Garrotxa i Montanya, una ploma experta ens descrigués el viure de certs llocs, ja trobaria tema per sufocar-nos i per avergonyir-nos.

Jo no sé predicar d'altra cosa sinó del que estic verament convençut. De vegades fins potser semblarà una mania, una ceba (dit en terme vulgar) ; sigui el que sigui, però, jo estic persuadit que en agricultura no existeix cap problema de caràcter econòmic que, avui per avui, es pugui resoldre sense abans haver solucionat el de caràcter social, ja que resolt aquest queden resolts automàticament els altres.

JOSEP SABATER

Als recons, als marges, a les vores dels camins i de les sèquies, als patis, a les partions dels camps, a tots els espais lliures, planteu-hi arbres de justa o de fruita. A Catalunya en tenim massa bocs encara.

El tractat de comerç amb Anglaterra

La resposta anglesa

Pàis de vi, país de fruita, país exportador, aquest pla, aquestes encontrades del Llobregat baix i de l'Anoia, s'han ressentit, com deia l'altre dia, dels flagells de la fruita i es ressentiran de la mala collita del vi. Pel fruit que s'ha d'encambrar i pel vi que és al cup o a les botes — oh flaire de vi novell, cantat per En Carner! — per la collita de l'any que ve, té aquest país l'amenaça d'un altre flagell: el «boicot» d'Anglaterra a les fruites i al vi d'Espanya.

El Govern espanyol ha pujat l'aranzel del ferro i acer, tant si és manufacturat com no, en un 20 per 100, i això ha congriat a Anglaterra una campanya contra les importacions espanyoles de vi i de fruita. Però deixem dir a una revista londinesa, *Fruit Flower, and Vegetable Trades Journal* del 18 del passat setembre:

«Es indispensable la fruita espanyola?», pregunta retolant així l'article, la dita revista. I segueix: «Essent Anglaterra un país de lliure canvi, no podem anar a una guerra de tarifes entre el nostre país, que importa molta fruita espanyola, i Espanya, que importa ferro i acer laminat i en brut.»

«Un R. D. publicat a Madrid a primers del mes passat augmenta en un 20 per 100 les tarifes duaneres damunt el ferro i el cer manufacturat o sense manufacturar, prohibint la importació a tot el que no sigui magatzemista. Al mateix temps es carrega un 45 per 100 l'aranzel per la importació de filats de cotó i un 20 per 100 per la de filats de llana.»

«Els directors de la indústria metallúrgica de Sheffield, que representen més d'un 90 per 100 de la total de la Gran Bretanya, demanant l'ajut d'altres interessos compromesos per la política aranzelària espanyola, volen començar una campanya contra les fruites espanyoles, afavorint la importació de les dels Dominis de l'Imperi.»

«Les Cambres de Comerç de Hull es reuniran pròximament per a demanar al Govern britànic una protesta contra el decret espanyol per considerar-lo injust — ja que Anglaterra és el millor o un dels millors mercats per als vins, les fruites i altres productes espanyols — i perjudicial als interessos dels exportadors, comerciants, agents i cases establertes a Espanya. No s'ha rebut encara l'informe de la Cambra de Comerç de Manchester i és exposat de

preveure el que pot acordar; però, els informes que d'allí vénen, parlen d'un estat d'opinió contrari a Espanya, i del sentiment de què aquell país, que depèn d'Anglaterra, persisteix a mantenir un Decret contra el seu mercat principal.»

Veu's aquí un conflicte econòmic per al Govern espanyol, que demostra com cal anar en compte a pendre mesures de protecció a favor d'una indústria, que poden afectar altres interessos. El conflicte, pel que a Anglaterra toca, és aquest:

La protecció a la indústria siderúrgica i metallúrgica, pot arruïnar les dues primeres produccions agrícoles d'Espanya. Entossudits els Estats Units d'Amèrica a veure en totes les fruites perills de contagi, a no deixar beure vi als seus súbdits, sense valor adquisitiu la moneda de França, Itàlia, Bèlgica i altres pobles, i molt reduït el mercat suís, la pèrdua del d'Anglaterra fóra fatal. I Califòrnia, Austràlia i altres comarques no els deixaran enyorar les nostres fruites, l'afició creixent a la cervesa els farà oblidar el vi i Portugal i Itàlia els en trametrà de generosos.

Això ve a demostrar que la protecció a una indústria que n'és mereixedora s'ha de cercar moltes vegades en procediments interiors i no en mudances aranzelàries. Però, en aquest cas, si Anglaterra persisteix en el «boicot», el prohibir l'exportació de mineral de ferro a aquell país i, quan la vaga serà acabada, el no comprar-li les 150 mil tones de carbó que Espanya, en perjudici de les mines espanyoles, li compra, se'ls faria canviar de tàctica. X. Y. Z.

N. de la R. — L'estat de la opinió anglesa pot conèixer-se de les dades següents posteriors a l'article anterior. La indústria anglesa ha cregut veure en aquestes mesures una hostilitat i ha iniciat una campanya per a obligar al Govern espanyol a rectificar. La campanya ha trobat ressò en la premsa i el darrer número del Suplement econòmic del *Times* dedica el primer editorial a la qüestió.

A una pregunta feta a la Cambra, contestà Sir Philip Cunliffe-Lister que s'havien formulat reclamacions al Govern espanyol, el qual, per bé que atenuà la reforma amb tres disposicions posteriors, no ha correspost encara a les demandes britàniques. El *Times* advoça clarament per la denúncia del tractat vigent entre els dos països, car els vins i les fruites espanyoles, diu, no els són necessaris, Espanya, altrament, tramet a Anglaterra el doble del que rep d'ella. No hi ha, doncs, per part d'Anglaterra, cap perill en una guerra de tarifes, segons el *Times*. Per això aquest periòdic advoça per un moviment general de les indústries britàniques que doni autoritat al Govern per a seguir una línia de conducta enèrgica.

La conca potàssica de Catalunya

II

EL descobriment dels jaciments de Sùria produí a Espanya i a l'estranger una gran sensació; immediatament es constituïren societats i començà la lluita per aconseguir concessions de terrenys sense saber ben bé fins on arribava la zona minera. Aquest fet i la importància econòmica del jaciment en front del monopoli alemany de la potassa, féu que el govern espanyol intervingués dictant una sèrie de disposicions entre les quals hi ha la d'octubre de 1914 en la qual l'Estat es reserva els terrenys miners lliures que es presum que contenen potassa i estableix l'obligació d'explotar les concessions privades.

Posteriorment, en 1915 i 1918, es dictaren altres disposicions per veure d'assegurar l'estudi i l'exploració de les mines de potassa.

Es calcula en més de cent mil hectàrees la superfície de concessions atorgades pel govern espanyol abans d'octubre de 1914, època en que es reservà tota la part de conca no concedida o sollicitada. La zona reservada és d'unes 300.000 hectàrees, que sumada a les 100.000 concedides dóna la extensió total aproximada de la conca potàssica de Catalunya.

Els concessionaris són unes setze societats entre les quals poden esmentar-se la «Sociedad minera», la «Sociedad Fodina», la «Sociedad General para la Industria y Comercio» i principalment la «S. A. Minas de potasa de Suria», que és de bon tros la més important de totes.

Els sondeigs efectuats fins ara són ja força nombrosos i permeten de donar una idea exacta de la importància del jaciment. En 1918 les «Minas de Potasa de Suria» havien fet onze sondeigs; la Societat Fodina cinc, tres la Societat General i d'altres se n'han fet després per compte d'aquestes societats i de l'Estat el qual a Puig-reig i Avinyó descobrí enormes existències.

Heu's aquí el que diu de la conca potàssica catalana l'enginyer de mines, senyor Marín, en un treball publicat al *Boletín del Instituto Geológico*, en 1923.

La conca descoberta representa una riquesa positiva i de molta importància i pel que es refereix a potència ens sembla el jaciment més ric del món. Les exploracions es van continuant i hom espera obtenir més dades sobre la extensió de la conca i la determinació de les zones on la potassa es troba a profunditats explotables.

Fins avui (1923) es dedueix la existència d'una conca salina d'uns 42 quilòmetres de llarg per 15 d'ample, és a dir, d'uns 630 quilòmetres quadrats. En aquesta zona s'han fet ja 23 sondeigs dels quals 18 trobaren potassa i en els cinc restants hom tem que les coses no s'hagin fet prou bé per acceptar llur resultat negatiu. Fora d'un dels 18 sondeigs tots tallaren la capa potàssica a profunditat explotable per bé que en algun dels restants la profunditat sigui considerable.

Dins de la regió potàssica hi ha ja una zona en la que els sondeig efectuats han fixat completament la importància del jaciment i en la qual hom pot ja cubicar, però hi han altres zones fora de la regió salina, on ha estat trobada la potassa a profunditats explotables o on es presumeix que s'hi trobarà.

La zona reconeguda amb cert detall s'extèn d'est a oest aproximadament des de 1,5 quilòmetres a l'oest de Súria fins a uns 2,5 quilòmetres a l'est de Balsareny o sia per una llargada d'uns 15 quilòmetres. L'amplada de la conca és d'uns quatre o cinc quilòmetres, ço que en total representa una extensió superficial de 67 quilòmetres quadrats.

La profunditat a que es troba la potassa en aquesta zona reconeguda oscilla entre 200 i 800 metres; es pot pendre com a promig la profunditat de 500 a 600 metres que és la mateixa de les mines potàssiques d'Alemanya i Alsàcia.

Suposant una riquesa en òxid de potassa anhidre igual a la meitat de la que ha estat trobada en els sondeigs fets fins ara per a delimitar la zona de Súria a Balsareny, s'arriba a calcular la existència, avui reconeguda i investigada, de 268 milions de tones d'òxid de potassa anhidre a profunditats explotables, que corresponen a més de 2.000 milions de tones de mineral potàssic brut, tal com surt de la mina, de las quals uns 400 milions són de silvinita i uns 600 de cornallita.

La extensió total de la zona és superior a la d'Alsàcia i la seva riquesa en potassa, molt més gran. El mateix pot dir-se dels jaciments d'Alemanya. La Societat Mines de potassa de Súria ha començat ja la explotació dels seus jaciments. Ha fet un pou d'extracció de sis metres de diàmetre i de 350 de profunditat amb tres quilòmetres de galeries per l'obtenció de les sals brutes; la extracció de mineral és calculada en deu mil tones diàries.

La societat, ultra la seva secció comercial, que ha creat agències regionals per tota la península, té establerta una secció agronòmica per estudiar i promoure l'estudi de tot el que es refereix a la potassa com adob. Respon a les consultes de caràcter agrícola, orga-

nitza camps d'experiència i demostració, i en els terrenys de la societat, a Manresa, ha creat una veritable estació experimental on s'estudiaran els problemes de l'alimentació de les plantes.

AGRICOLA

NOTES I COMENTARIS

Els turtós sulfurats

Hem escrit moltes vegades que els adobs orgànics, el tipus dels quals són els fems, són indispensables per a mantenir la fertilitat de les terres. Els turtós, que estan constituïts per matèria orgànica, poden substituir els fems quan aquests manquen.

En efecte, els turtós no són res més que llavors de les quals ha estat tret l'oli. el que queda és la resta de la llavor, composta d'elements que la planta ha tret de la terra. L'oli no és un aliment pels vegetals i el fet de treure'l de la llavor augmenta la riquesa del turtó i el seu valor com adob. Com més completament hagi estat tret l'oli, més gran serà el valor del turtó com adob no sols per la seva major concentració sinó també perquè la presència d'oli retarda la descomposició de la matèria orgànica. Els turtós sulfurats són, doncs, preferibles.

Són molts els turtós que s'usen avui com adob: de cacahuet, de ricí, de sèsam, etc. Tots s'han de considerar com adobs nitrogenats i llur preu s'ha d'establir a base de llur riquesa en aquest element, car contenen sols de l'u al dos per cent d'àcid fosfòric i del dos al tres per cent de potassa. En canvi la riquesa en nitrogen és molt més gran. El turtó de sèsam i de cacahuet en contenen del 6 al 7 per cent, i el de ricí del 4 al 5 per 100.

Els turtós poden donar-se a totes les terres i a tots els conreus i principalment a les terres lleugeres i als conreus de període vegetatiu llarg, a les flors i a les plantes d'hort.

L'Agricultura a Austràlia

El pagès australià guanya diners. Per això, como dèiem en el número anterior, té auto, telèfon, ràdio i fa de senyor.

Aquest resultat no és, però, solament fruit d'un sistema de producció racional, sinó, sobretot, resultat d'una habilitat d'organització del mercat. Productes com la carn, o la mantega que nosaltres considerem com de consum gairebé immediat s'han convertit en articles d'exportació i de competència en els mercats mundials com un barret, o un automòbil.

Les cooperatives envien la mantega, la carn, les fruites a Mani-

la, a New York o a Londres' com a la nostra terra el pagès del Pla del Llobregat envia els seus préssecs a Barcelona.

Ei noranta per cent de la producció ramadera de Nova Zelanda està reunida en cooperatives. Cooperatives de tota mena: de caràcter general per la defensa d'interessos generals, per la producció de llavors, per l'adquisició de màquines, per la transformació dels productes, per la venda. Una enorme xarxa que té el control i administra més del 90 per 100 de la riquesa agrícola del país, que és quasi com dir de la riquesa total.

Regades als arbres joves

Els arbres joves fruiters o no, durant el primer any de la plantació tenen, com es pot compedre, menys resistència a la secada que quan són vells.

Quan a l'agost ve una secada intensa, com sol passar massa sovint a la nostra terra, pateixen. Les fulles es panseixen, pengem, es tornen esgrogueïdes, cauen prematurament i la escorça s'arruga.

Si hom rega a temps pot evitar la mort o el desenrotllament tardà de l'arbre. És, però, molt important de regar tot just hom veu que l'arbre comença a patir i fins convindria que regués abans i tot que comencés a sentir els efectes de la manca d'aigua.

La conservació d'ous amb silicat

Les solucions de silicat de sosa o de potassa constitueixen un excel·lent sistema de conservació dels ous. Heu's aquí com cal procedir.

Es pren un recipient de dimensions suficients (una gerra va molt bé) i es neteja i s'escalfa per destruir en ella els gèrmens patògens. S'hi posen 9 litres d'aigua bullida, freda, en la qual es dissol un litre de silicat. La solució està a punt, aleshores, per rebre els ous. La quantitat indicada permet de conservar de dotze a quinze dotzenes.

Els ous es van posant cada dia a mesura que es treuen del galliner. Quan el recipient és ple ha de quedar al damunt una capa d'uns 5 o 6 centímetres de líquid. Es tapa el recipient hermèticament amb un tap o amb paper pergaminat o mullat amb oli.

Els ous es poden guardar així almenys durant vuit mesos. Tenen al cap d'aquest temps tot l'aspecte dels ous frescos a excepció d'una fina pel·lícula al damunt de la closca.

Canviament a la viticultura de l'Hérault

La vall de l'Hérault, al Sud de França, és famosa. al nostre país i tot, pels seus vins negres pel consum corrent. Ha estat opinió corrent que aquelles terres res més no podien donar sinó vi i precisament aquell vi i els propietaris mateixos, convençuts, han mirat d'augmentar la quantitat produïda per hectàrea, sense curar gaire la qualitat.

Però davant de la crisi vinícola, endèmica a França també com

a Catalunya, els viticultors de l'Hérault comencen a canviar d'orientació. En primer lloc es donen a la producció de raïm de taula, en lloc de vi, i l'envien als mercats del nord d'Europa. És una transformació que tindrà una influència en el mercat vinícola.

I en segon lloc es donen a la producció de vins blancs fins. A Clermont, l'Hérault ha tingut lloc una petita exposició d'aquests vins que han revelat condicions excel·lents.

Són dos camins aquests, el primer sobretot que els nostres viticultors han de considerar seriosament.

La ratapinyada o ratpenat

Es costum general de perseguir les ratespinyades; llur aspecte fastigós i la manera de volar pesada i inelegant justifica un xic aquesta persecució.

Però la ratapinyada és un animal útil a l'home. La gent es pensa que es un rosegador com la rata i no és veritat. De la rata només té un xic l'aspecte, car la seva alimentació és carnívora. Els mosquits, per exemple, constitueixen per la ratapinyada un excel·lent aliment.

Un autor americà calcula que un ratpenat menja cada dia uns cinc cents mosquits.

A les comarques on hi ha febres, propagades com es sap pels mosquits, els pagesos haurien de protegir els ratspenats.

Els residus de les collites

El rostollat, les llaurades i les treballades somes barregen amb les terres els residus deixats per les collites.

Aquest fet, es una deu de fertilitat d'una importància apreciable. Les arrels de les plantes, les fulles, les tiges abandonades després de la collita, les desferres diverses que van a parar a terra durant el curs de la vegetació, constitueixen un estoc fertilizant, notable sobretot per la producció de matèria húmica que dona en descomposar-se tota la matèria orgànica.

Podem recordar com a productes secundaris i gairebé sempre inaprofitats, el rostoll del blat i altres cereals, els pàmpols dels ceps, les fulles dels arbres, les fulles i tronxos de les bledarraves, les tiges del tabac, les patateres, etc.

Només que per fixar l'atenció sobre el que representa ço que hi deixem, a la terra, donarem un quadre amb les quantitats de principis fertilitzants que ve a deixar per hectàrea una collita regular de patates (suposant que es colguin les patateres).

Nitrogen	20,6 quilos
Acid fosfòric	4,2 »
Potassa	12,6 »
Calç	21,1 »

I els pàmpols de la vinya en podrir-se restitueixen anyalment, terme mig a la terra :

Nitrogen	24 quilos
Acid fosfòric	5 »

Potassa	8 quilos
Calç	72 »

que pel nitrogen representaria una adobada de 8.000 quilos de fems.

El que beuen els anglesos

Algunes estadístiques molt recents d'Anglaterra, revelen de manera molt curiosa que els gustos i les habituds del poble anglès van modificant-se a poc a poc. En el relatiu a la beguda, de dos anys ençà, i sobretot d'ençà de 18 mesos, la venda de whisky ha anat disminuint constantment, mentre variava la cervesa i augmentava regularment la del vi. Per altra banda, s'afirma que la demanda de les cerveses del continent és molt més forta que altres temps. Algunes cases, a Londres, als encontorns de Charing Cross en particular, s'han adoptat a aquest gust nou i s'hi troba gairebé una atmosfera de cerveseria alemanya. Són sobretot les dones, segons sembla, les qui prefereixen ara begudes menys fortes; en tot cas, molts fabricants de whisky han decidit ja disminuir l'any que ve llur fabricació, alguns àdhuc d'un terç.

Potser ara, abans que els «Dominions» ens passin al davant, convidria fer una activa «campanya del vi».

NOTICIARI

L'estany de Foix. Al terme municipal de Castellet és en construcció un estany que podrà regar unes 2.000 hectàrees de terreny dels termes de Vilafranca del Penedès, Cubelles i Sant Pere de Ribes. Les obres són ja molt avançades.

L'actual collita de vi és inferior a la collita mitjana dels últims anys a tots els països vitícoles europeus. Això fa esperar un millorament del preu dels vins.

Una exposició d'agricultura tindrà lloc a Saragossa, coincidint amb les festes de la Verge del Pilar.

Importació de blat de moro estranger. El ministre de la Governació sotmetrà a la signatura del Rei un decret autoritzant la importació de 150.000 tones de morenc estranger.

La importació no és totalment lliure, puix els drets es paguen per igual, pel comprador i l'Estat.

S'adoptaran les mesures necessàries per aconseguir que el blat de moro importat es destini exclusivament a menjar per al bestiar, essent tot això amb caràcter extraordinari i circumstancial.

La Comissió del Crèdit Agrícola. Sota la presidència del director d'Agricultura celebrà sessió la Comissió executiva del Crèdit Agrícola.

En la reunió s'examinaren nombroses sol·licituds de préstecs sobre blat, que foren aprovades.

També s'estudiaren diverses peticions de préstec sobre vi i arròs.

La citada Comissió executiva ha cursat als alcaldes de les províncies interessades instruccions, a les quals s'hauran d'atenir els agricultors en formular llurs peticions.

També, i amb l'objecte de facilitar el desenrotllament d'aquest servei, s'han repartit moltes sol·licituds impreses que, un cop omplertes i cursades a la Comissió, són trameses en l'improrrogable termini de cinc dies hàbils.

El nombre de peticions de préstecs rebuts fins ara arriba a una xifra molt elevada, i l'import dels préstecs concedits representa una quantitat major que l'atorgada l'any passat.

També s'ocupa la Comissió d'ultimar diversos expedients de crèdit instats per Sindicats Agrícoles.

Altres diversos préstecs s'han atorgat amb garanties hipotecàries.

Un monopoli dels alcohols de vi s'està estudiant. Es tractaria, per les poques notícies que tenim, de cedir a una companyia el dret de compra de vins per a destillar.

El pantà del Francolí. Tarragona y Reus són de nou en oposició. Tarragona s'oposa a la construcció de l'estany, donant com argument que es fereixen els interessos dels propietaris que reguen ara del Francolí.

Les veremes al Penedès. A tota la comarca penedesenca ha resultat aquest any dolenta la collita de vi, i cal lamentar, també, Sant Sadurn de Noya, entre les importants localitats productores per l'exigüitat de la producció de les seves famoses vinyes.

Una inoportuna nuvolada primaveral les castigà amb una grossa pedregada, i reduí considerablement els grans.

Els temporals d'últims d'agost, acompanyats de pedria, en molts llocs reduïren de tal manera la collita que quedava, i en tal estat, que obligaren a avançar les veremes.

Colliters que necessitaven una setmana per a realitzar-la, l'han efectuada en un parell de dies.

Tot això es tradueix en el trist fet de què, en general, la recollecció no passarà d'un trenta per cent de la comú, i encara que es té l'esperança que els vins han d'aconseguir preus insospitats, de tan elevats, no bastarà aquesta idea a donar satisfacció i consol als colliters que mal·lenguaren el vi de 1925.

L'esdevenidor s'ofereix poc brillant, ja que, encara que el vi valgui, pocs seran els que omplin els cellers, tota vegada que el recol·lectat dista molt del normal, ja que ni tan sols equivaldria a una collita mitjana.

Molts veremadors que de les més apartades terres vingueren, com sempre, a la «setembrada», no trobaren feina, ja que ho ha realitzat en la seva quasi totalitat el personal de la localitat.

Les primeres nevades a França. Han començat les nevades en diversos indrets de França, especialment en els departaments immediats als Alps i altres regions elevades. Als Pireneus Oriental i a la collada de la Quillane la neu ha assolit una espessor de 20 centímetres.

Els viticultors de la Marxa i de València volen celebrar una Assemblea amb el propòsit de tractar de l'apoi que hom deu donar al projecte que sobre mostos ha presentat al Govern el vescomte de Cussó.

El tractat amb Cuba. Estan en el període àlgid les negociacions amb Cuba per a la signatura del famós tractat, que pot resumir-se en dos mots: «Sucreres» i «Tabacalera».

Temporals i aiguats. Podem ben bé dir que el mes d'octubre d'enguany haurà dedicat un durable record per als pagesos; amb tanta abundor han vingut les aigües, quan no han comparegut en forma contundent, provocant estralls continuadors dels septembrins, han estat pluges persistents, d'hivern, que han molestat qui-sap-lo les operacions agrícoles, o bé calamarsades del tot inoportunes que han malmès les fruites autunnals.

I aquest quadre moll no ha estat pas exclusiu de Catalunya. Ni les calamarsades tampoc. Com a mostra (que s'ho val), podem citar el poble de San Martí de Montalban, província de Toledo, on han fet una collita de pedres tan abundosa, que els seus guanyers els han estalviat el fer-ne d'altres, i en qualitat sorprenent, car han arreplegat exemplars de més de mitja lliura.

Els auxilis a les obres hidràuliques. Un nou decret ha addicionat alguns articles a la llei d'auxilis a les obres hidràuliques.

Entre els articles addicionats n'hi ha un que dispensa, mitjançant certes compensacions, als Sindicats interessats en les construccions d'obres de regadiu i d'estanys artificials, del pagament del 10 per 100 del valor de les obres que haurien d'abonar segons la llei de 7 de juliol de 1911.

Un altre article interessant óna com obligatori l'establiment de regadius en les zones dominades per canals i sèquies en un plaç màxim de 20 anys, havent d'establir com a mínim els propietaris com a regadiu la quarta part de les seves finques regables, cada cinc anys, fins a completar el període màxim, sots pena d'expropiació de les terres que per negligència restin privades dels beneficis de la irrigació.

Les exportacions agrícoles a Anglaterra. Per a demostrar la importància del que representen les nostres produccions agrícoles en el nostre comerç exterior, donem a continuació les dades de l'any 1924, referents a Anglaterra.

Volum total de les exportacions espanyoles a Anglaterra: 19.500.000 lliures esterlines. Idem dels productes agrícoles exportats a la mateixa destinació: 11.500.000 lliures, gairebé un seixanta per cent del total.

Els principals productes agrícoles exportats foren: taronges, per va-

lor de 200 milions de pessetes; cebes, per 39 milions; raïm fresc, per 35 milions; ametlles, per 30 milions, i vins, per 26 milions.

Aquesta consumidora tan bona, risquem molt de perdre-la per dos conceptes: el no servir bé i el proteccionisme nou dels governs britànics.

Els regadius de Lorca. Diu que ara, amb tota urgència, es començaran a efectuar als terrenys públics de les dues ribes del riu Luxena (el mateix que passà l'alt En Jaume), les obres necessàries per augmentar el cabdal d'aigua disponible per a regadius al terme de Lorca.

Les aigües seran propietat de l'Estat, però hom creu que les cedirà al Sindicat Catòlic Agrari del Campillo, que les tenia sollicitades.

Sempre es coneix el pas dels caps del Govern pels pobles.

L'Exposició de productes del camp. Ha estat concedida una subvenció de 5.000 pessetes a l'Exposició de productes del camp que ha de celebrar-se a Saragossa. El Comité organitzador de la mateixa està integrat per representants de totes les entitats agràries d'Aragó i el presideix un enginyer agrònom.

La conferència tarongera. En sortir aquest número ja hauran començat les tasques de la conferència tarongera, que reunirà a Madrid, talment com solen reunir totes les conferències semblants, quantitat de tècnics i no tècnics, hortolans amb saragüells, naviliers, exportadors i comerciants, etc.

El qüestionari de la conferència comprèn el triple aspecte agrícola, industrial i comercial (sembla que ja no pot *abarcar* més).

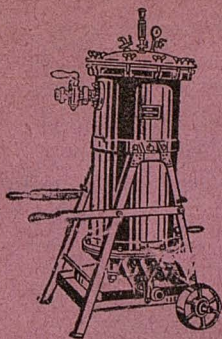
Entre els treballs que s'han presentat i que encara no coneixem, diu que n'hi ha un de global i molt notable de la U. N. E. A. (Unió Nacional Exportacions Agrícoles).

INFORMACIONS COMERCIALS

Adobs. — Superfosfat d'os de 18-20 per 100 d'àcid fòsfòric i mig per cent de nitrogen, a 17 pessetes els 100 quilos; superfosfat de calç de 18-20 per 100 d'àcid fòsfòric, a 12 pessetes els 100 quilos; superfosfat de calç de 16-18 per 100 d'àcid fòsfòric, a 10,50 pessetes; superfosfat de calç 13-15 per 100 d'àcid fòsfòric soluble, a 9,50.

Sulfat d'amoniac de 20-21 per 100 de nitrogen, a 45 pessetes els 100 quilos; nitrat de sosa de 15-16 per 100 de nitrogen, a 43 pessetes.

Sulfat de potassa de 90-92 per 100 de puresa, equivalent a 49-50 per 100 de potassa pura, a 33 pessetes els 100 quilos; clorur de potassa de 80-85, equivalent a 50-51 per 100 de potassa pura, a 28.

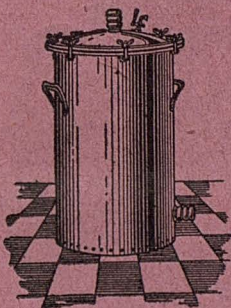
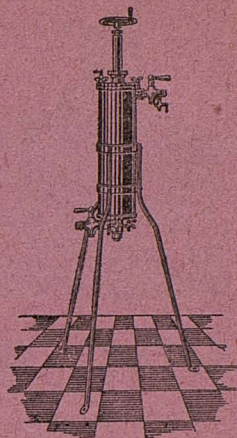

FILTRES

per a vins, licors, alcohols, olis, mares, etc., de diferents tipus i tamany, per petits i grans rendiments.

BOMBES per a trascolar vins. PREMSSES i TREPITJADORES de raïms.

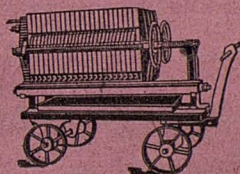
Abundant material
vinícola i agrícola

PERE PARÉS

Avinguda Marquès d'Argentera, 15
(Abans Passeig de la Duana)

BARCELONA

TRACTORS AGRÍCOLES "CLETRAC"

Tipus Tanc

Reconeguts pels tècnics com els de major rendiment i de més utilitat per a tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i amant dels seus interessos que desitgi augmentar considerablement el producte de ses finques, deu enterar-se dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 14/22 HP.

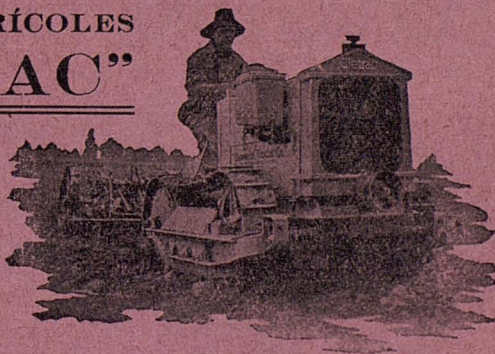
per a tota classe de cultius

Pessetes: 12.000

Tipus F 9/16 HP.

per a vinyes, horts i petites propietats

Pessetes: 7.000

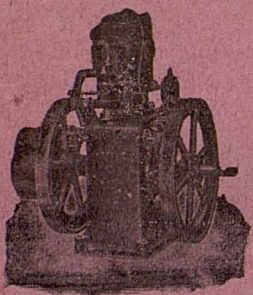
Aparells complementaris de totes classes i marques, a preus considerablement reduïts

Demanar catàlegs i proves al representant general a Espanya:

AUTOMÓVIL SALÓN

TRAFALGAR, 52 - BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citen AGRICULTURA

MOTORS

per a benzina, alcohol, petroli, etc.
des de 1 fins a 20 HP.

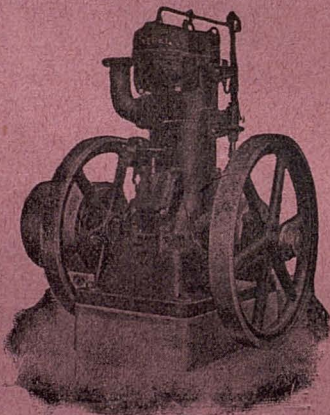
GRUPS ELECTROGENS PER A LLUM
I FORÇA

Instal·lacions com-
pletes per a regors
i elevacions d'aigua.

MOTORS SEMI-DIESEL

PER A OLIS PESATS

Tipus industrials, agrícoles, elèctrics i marins.
Des de 6 HP en endavant, amb un o més cilindres.
Consum de combustible: 250 grams per HP hora

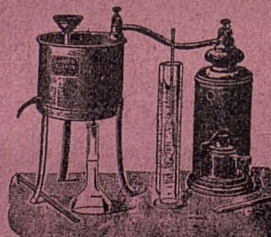
Josep Comas i C.^a

Bailén, 19 - BARCELONA

BASCULA PORTATIL
sistema NOGUERA de la casa

VILA
de BEZIERS

Garantida. La més pràctica. Preu
molt reduït i de molta resistència.

Tota classe d'aparells de Laboratori
de la Casa

DUJARDIN FRERES de París

PERE SANS - Representant

Lleona, 13, entresol - BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Matèria orgànica còrnia natural de 10-11 per 100 de nitrogen i 2-3 per 100 d'àcid fosfòric, a 40 pessetes els 100 quilos.

Preus per vagó complet.

Anticriptogàmics i insecticides. — Sofre precipitat (gris), a 8 pessetes el sac de 40 quilos; sofre sublimat (flor), a 20 pessetes el sac de 50 quilos; sofre de terròs, a 29 pessetes els 100 quilos; sofre de canó, a 40 pessetes els 100 quilos.

Preus per partides de certa importància i per vagó complet.

Sulfat de ferro gra, a 13 pessetes; sulfat de ferro en pols, a 14 pessetes. Per 100 quilos i vagó complet.

Bestiar, carns. — Bestiar de llana, anyells, a 52 pessetes; ovelles, de 62,50 a 65 pessetes. Porquí, gras, de 22,50 a 24 pessetes l'arrova de pes viu. Boví, de 3,50 a 4 pessetes el quilo. Gallines, de 18 a 30 pessetes el parell; pollastres, de 12 a 25 pessetes el parell; conills, de 7 a 12 pessetes un.

Cereals i farines. — Aquesta quinzena bladera ha deixat bona disposició per a operar per part dels fabricants, cosa que ja era d'esperar, per tal com ja durava massa l'abstenció d'efectuar compres els farinares. Ara, els preus estan fermes, i el nombre d'operacions és regular, essent digne de notar que, juntament amb les ganes de comprar dels farinares coincideixen les ganes de vendre dels bladers. Cal fer constar, però, que, com hem dit, aquests últims tenen ganes de vendre, però no de malvendre; això explica lògicament la mena de trencaclosques que enclouen les ratlles anteriors.

Ordis i civades s'han cotitzat per dessota de la cotització de la darrera informació, sense que, però, la baixa hagi estat gaire més pronunciada. Els ordís vénen a estar cosa de dos rals més barats, i les civades es paguen cosa d'una pesseta menys per 100 quilos. Evidentment, la civada enguany ha donat un bon rendiment de collita i bon rendiment agromòmic amb mercat restringit per un règim duaner proteccionista, vol dir molts cops deficient rendiment econòmic.

Les despulles de blat augmenten sensiblement de preus, proseguint dintre de la marxa ascendent que porten d'un quant temps a aquesta banda. Donen un notable contrast, però, els segons, que no solament no segueixen el moviment d'alça, sinó que més aviat van avall.

El morenc no ha fet gaire moviment fins a rebre's la nova de l'autorització per part del Govern d'importar 150.000 tones, cosa que, en saber-la, ha motivat una baixa d'una pesseta a sis rals per 100 quilos.

L'agricultura i la ramaderia han d'anar plegades. Tot bon pagès ha de criar bestiar. Així, ultra augmentar els seus ingressos amb els productes del bestiar, els augmenta també pel major producte que obté de les terres que conrea.

Blats : Aragó i Navarra, 48 a 50 ; Castella i Manxa, 46 a 47 ; Extremadura, 44 a 44,50 ; Urgell i Vallès, 47,50 a 48. (Preus en pessetes 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen.)

Farines : Força, 75 a 80 ; extra local, 66 a 67 ; corrent local, 64 a 64,50 ; extra blanca Castella, 66 a 67 ; blanca corrent Castella, 64 a 64,50 ; baixa, 47 a 48. (Preus en pessetes sac de 100 quilos, damunt carro Barcelona.)

Arròs : Bomba Calasparra, 130 a 132 ; bomba, 110 a 120 ; selecte, 59 a 60 ; matisat, 57 a 59 ; Bell-lloc base O, 55 a 56 ; trencat, 40 a 42. (Pessetes per 100 quilos.)

Altres cereals : Morenc Plata, 36 ; ordi Extremadura i Manxa, 35 a 36 ; ordi Urgell i comarca, 33 a 34 ; civada Extremadura, 37 a 38 ; civada estrangera, 35 a 36 ; escaiola Andalusia, 70 a 80. (Pessetes per 100 quilos.)

Despulles : Número 3, 28 a 29 ; número 4, 25 a 26 ; segones, 22 a 23 ; terceres, 21 a 22 ; quartes, 19 a 20. (Preus en pessetes els 60 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

Menut (prims), 18 a 19 ; segonet, 17 a 18 ; segó, 13 a 14. (Preus en rals la quartera de 70 litres, sense sac, damunt carro Barcelona.)

Fruits secs. — Ametlles amb closca, mollar, a 120 pessetes els 100 quilos ; ídem closca forta, a 70. En gra : llargueta, a 480 ; Mallorca escollida, a 460 ; ídem propietari, sense trossos, a 445.

Talment com prevèiem en el número passat, la diferència excessiva que anava dels preus de la classe llargueta a la Mallorca escollida, ha tornat als límits normals, ocasionant una nova baixa de la classe llargueta per a què es posés al nivell normal de quatre duros pel damunt de la Mallorca.

Sembla que per ara, després de tot un període decadent per al preu de les ametlles, aconseguirem un temps de relativa tranquil·litat, si no sobrevé algun contratemps que ens aboqui a una nova derrota.

Avellana negreta escollida, a 105 ; garbellada, a 100 pessetes els 58 quilos ; gra, primera, a 420 pessetes els 100 quilos.

En comptes de fer el petit salt cap amunt que prevèiem, les avellanes han baixat, encara que la baixa que han fet és insignificant, i no desvirtua per ara la nostra tesi. Podem dir que l'estabilització queda perllongada uns quants dies més. De totes passades, és molt probable que passat el moment actual, que hi ha massa ofertes, l'avellana arribi a preus més alts dels que actualment es cotitza.

Prunes : De Màlaga, a 10 pessetes l'arrova ; Managuet, a 18 ; moscatellanes, a 13.

Nous : escollides, a 115 pessetes els 100 quilos ; colliter, sense trossos, a 90.

Xufes garbellades superiors, a 100 pessetes els 100 quilos ; colliter escollides, a 90.

Cacauets pelats, a 115 pessetes els 100 quilos ; tres grans blancs, primera, a 130 ; dos grans blancs, primera, a 110.

Panses de Màlaga (nou gotins) : Cinquenes, a 15 pessetes ; quartes, a 14,50 ; «Royaux», a 14 ; «Sur choix», a 13 ; Imperials, a 16 ; en gra, a 9 pessetes la caixa de 10 quilos.

(En caixes de cinc i de dos i mig quilos hi ha augment per l'import de l'enivàs.)

Panses de Dènia : Preus sense variació.

Figues de Fraga : mateixos preus. Mallorca, classe B, caixa de 10 quilos, 7,50 pessetes ; classe C, a 6,50.

Pinyons pelats de Castella, a 550 pessetes els 100 quilos ; catalans, a 545 pessetes.

Farratges i aliments per al bestiar. — Polpa remolatxa país, 26 a 28 ; turtó de coco, 29 a 30 ; farina de llinosa, 31 a 32. (Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

Alfals, 7 a 7,50 ; palla llargueta, 4 a 4,50 ; palla curta, 4,50 a 5. (Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona.)

Garrofes : Italiana i Xipre, 48 a 49 ; negra Vinarç, 49 a 50 ; negra Castelló, 49 a 50 ; negra Matafera, 47 a 48 ; negra roja, 48 a 49 ; Eivissa, 42 a 43 ; Mallorca, 41 a 42. (Preus en rals els 42 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona.)

Llegums. — Llenties, 80 a 100 ; faves Llobregat, 46,50 a 47 ; faves Extremadura o Andalusia, 49 a 50 ; faves estrangeres, 46 a 48 ; favons estrangers, 46 a 48 ; veces Sagarra, 42 a 42,50 ; veces Andalusia, 39 a 40 ; erps, 34 a 35 ; titus, 38 a 39.

Mongetes : Castella, 108 a 110 ; Mallorca, 71 a 72 ; Prat, noves, 70 a 75 ; València, 65 a 70 ; estranger segon classe, 55 a 75.

Cigrons : Saüc, 170 a 172 ; blancs ar. alf. 44-45, 122 a 124 ; blancs ar. alf. 48-50, 116 a 118 ; blancs ar. alf. 52-54, 95 a 97 ; blancs ar. alf. 58-60, 82 a 85 ; blancs ar. alf. 60-65, 70 a 75 ; pelons, 60 a 85. (Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

Olis. — Mercats comarcals :

Oli d'oliva fruitat, extra, de 10,50 a 11,50 pessetes la quarta de 3,900 quilos ; ídem fi, de 10,25 a 10,75 ; ídem corrent, de 9,50 a 10.

Oli de pinyola, groc, de 135 a 140 pessetes la càrrega de 115 quilos. Oli de pinyola, verd, de 120 a 135 pessetes.

Preus de venda a la plaça i a l'engròs :

Oli d'oliva : corrent, bo, a 247,80 pessetes els 100 quilos ; corrent superior, a 256,50 ; classe fina, a 282,80 ; classe extra, a 295,65.

Oli de pinyola : De color verd, primera, de 126,80 a 130,40 ; ídem de segona, de 117,40 a 121,90 pessetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 152,20 a 156,50 ; de segona, de 126,10 a 130,50.

Fosc, de 104,30 a 109,70 pessetes els 100 quilos.

(Sense envasos.)

Oli de coco blanc, a 172 pessetes els 100 quilos ; Cochín, a 200 ; Palma, a 215. (Amb envasos.)

Oli de llinosa cru, a 160 pessetes els 100 quilos ; sense envàs ; cuit, a 168 ; incolor, a 190.

Oli de cacauet : corrent, a 258 pessetes els 100 quilos ; refinat, a 270.

Ous. — Frescos Empordà, a 99 pessetes el compte ; Vilafranca o Granollers, a 108 pessetes ; Sagarra, a 85 ; Urgell i Segrià, 83 ; Eivissa, a 88 ; Mahó, a 84 ; Mallorca, a 81.

Vins. — Ben poca cosa de nou a ressenyar, en ço que fa referència a moviment de preus o de quantitats de gènere. De moment, hi ha un xic d'angoixa en seguir les negociacions dels tractats amb Cuba, que, segons males vens, no rutllen talment com deuriem i amenacen tancar la porta de sortida cap a un dels consumidors dels nostres brous.

Les veremes enlestides arreu. El resultat de conjunt, més aviat migrat.

LLUÍS MARSAL

CONSULTORI

En aquesta secció contestarem gratuïtament i per torn rigorós a totes les consultes que facin els lectors

P. M., Girona. — No existeixen, en el sentit absolut del mot, corralisses per als porcs que assoleixen la perfecció que vostè vol. És evident, però, que es poden cercar condicions higièniques convenientes i que la major part de les corralisses actuals no reuneixen ni de bon tros. La primera condició és tenir un paviment sòlid, impermeable, de fàcil neteja i inclinat lleugerament per a donar sortida als líquids. La segona, facilitar la ventilació, evitant, però, els corrents d'aire i el fred. I la tercera, disposar d'aigua per a què els porcs es puguin banyar, car els porcs —malgrat ésser porcs— són animals molt nets. Si s'embruten és perquè, en cerca de frescor i mancats d'aigua, s'han de ficar en mig de la porqueria.

P. S., Ripoll. — L'adob que es dona a les patates deixa un bon residu de fertilitat en benefici del conreu successiu. Però no és prudent de refiar-se d'ell exclusivament per aconseguir un bon producte. Per això, convé d'afegir a la sembra del blat uns 400 quilograms de superfosfat, o a la primavera un centenar de quilos de nítrat.

M. V., Ciutat. La seva gallina pon ous petits com els de colom i sense rovell? Aquesta anomalia indica quasi segurament una afecció dels ovaris que impedeix la producció d'ous pròpiament dits, car la clara no és més que una secreció anexas que embolica el rovell quan aquest ha sortit de l'ovari. Ens sembla que el mal no té remei.

Per l'altra malura, vegi l'article del nostre col·laborador senyor Cabré publicat al número anterior.

Si les gallines tenen prou camp per a córrer, és difícil que no trobin la calç que necessiten per a llur alimentació. L'ús de la lletada de calç barrejada amb els grans, no és gaire recomanable. És preferible l'ús de farina de peix, que és un aliment tònic.

L. N., Terrassa. Dirigeixi's al Foment de la Sericicultura, al carrer

Alt de Sant Pere, número 1. Allí li donaran fulletons i els detalls que necessita sobre la cria de la cuca de seda i li proporcionaran moreres i llavor de cuca.

M. V., Tarragona. — No se sap, ni es pot saber res, dels resultats de la sembra d'*Opius* fet fa dos anys a Uldecona per la Mancomunitat. Que el principi no era equivocat, queda demostrat pel fet que el Consell de Tarragona aquest any repeteix la sembra, i que el de Mallorca també l'imita. Com veu, doncs, la Mancomunitat va fer escola.

Els resultats, però, si n'hi han, es podran veure d'aquí a uns quants anys. Ara seria prematur d'emetre una opinió.

A. M., Ripoll. — Els cucs dels seus préssecs són produïts per la mosca anomenada *Ceratitis capitata*.

En un dels números passats en parlà el nostre col·laborador Sr. Aguiló. En aquell article trobarà el remei més indicat. Hem d'advertir-li, però, que la lluita no és gens senzilla.

Sembla preferible de plantar tuberculs sencers en lloc de seccionar-los. La cosa, però, no és prou clara i hi ha experiments de resultats claríssims i contradictoris. Els contraris a seccionar les patates diuen que per la ferida poden entrar gèrmens de malalties que expliquen les falles de les plantacions. En cas de voler-ho fer, convé de tallar les patates una mica de temps abans de plantar.

C. J., Ciutat. — Els adobs no són excitants per a les plantes, sinó veritables aliments; els vegetals els aprofiten per a nodrir-se, de la mateixa manera que el bestiar menja els farratges. Per això han de donar-se tenint present la composició aproximada del terreny i les necessitats de les plantes conreades. Consulti el llibre: «Adobs», de Garola, publicat per la casa Salvat de Barcelona.

R. S.

CALENDARI

de sèmbres i plantacions de les Hortalisses i Farratges més generalitzats o cultivats a Catalunya

S E T E M B R E I O C T U B R E

HORTALISSES

Se sembra :

Bledes grogues o blanques.—Bledes morades per a hivern.—Ceba vermella per a cabèçar. Ceba dolça de Sant Vicens.—Ceba blanca, grossa.—Ceba d'En Campeny.—Col de cabdell o de soldat.—Col de Pasqua o paperina.—Col genovesa.—Col borratxona.—Col de Milà grossa.—Col molt grossa, francesa.—Enciam escaroler de primavera.—Enciam llarg, blanc o romà.—Enciam llarg, negre o gabaig.—Escarola de cabell d'àngel.—Escarola doble, crespada.—Espinacs.—Faves primerenques.—Fesols tardans (a primers de setembre).—Julivert.—Nap llarg, blanc.—Nap llarg, negre.—Nap rodó, blanc.—Nap rodó, negre.—Pastanaga de taula.—Pèsols nans de set setmanes (millor en setembre).—Pèsols alts, de desgranar.—Pèsols alts, tirabecs o capuxtins.—Pèsols nans, verds, d'Austràlia.—Porros.—Ravanets mitjans.—Ravanets rodons.—Raves llargs.—Remolatxa de taula.—Çerfull.—Xicoira.—Xirivies.

Es planten :

Alls primerencs. — Escalunyes. — Escarxoferes.—Maduixeres (millor en octubre.)

FARRATGES

Se sembra :

Alfals.—Col geganta.—Nap gros de bou.—Pastanaga grossa (millor en agost).—Raves grossos de bou.—Trèbol gros o Trèfula.—Trèbol anual o herba fe.—Trepadella.—Veces.—I les herbes dels prats.

Per majors detalls dirigir-se a «Especialidades Agrícolas Truffaut. S. A.», Passeig de Gràcia, 49, Tel. 26-50-G.

Arbres fruiters en ses menes més escollides

CASA PALAU

Direcció: SALA JIMONEDA
Bellpuig i Vilanova de
Bullpuig (LLEIDA)

Servim la mena que l'agricultor ens demana; si no la tenim, li diem francament. Existències en vivs propis; 250.000 fruiters; mitjançant contracte, produïm en grans o petites quantitats les varietats que ens demanin, a lliurar els arbres a un, dos o tres anys d'empelt. Així mateix ens encarreguem de tota plantació que se'n encomani.

OLI per a MOTORS DIESEL i SEMI-DIESEL

El millor per a tota classe de motors: Usant aquest oli, els augmenteu la vida

De venda a Barcelona:

Stat. Marca El León
Plaça de Catalunya, 20

Indústries Babel i Nervión
Carrer de Diputació, 39

CATASÚS I COMP.^a
Passeig de Colomb, n.º 20

Joan i Gaetà Vilella
Carrer de Girona, 54

SOFRE

Grans refineries
a Tarragona de
la «Unió Sulfur
Co. S. A. E.»

Únics proveïdors de la
Unió de Viticultors de Catalunya

Productes garantits de 99 per 100 de
puresa, amb anàlisi dels més importants

Laboratoris de Viticultura

Per a preus i detalls
dirigir-se a la

Secció Comercial de Tarragona
Rbla. Sant Carles, 20
Telèfon 672

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

LISOL

Insecticida indispensable a
l'Agricultura
Ramaderia
i Higiene

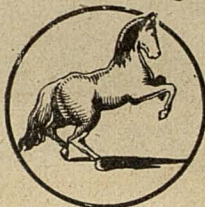
Demani's el fullotó «EL LISOL
EN AGRICULTURA», que reme-
tem gratis.

Vallès Germans

Massini, 79 - Sans - Barcelona

LINIMENTO ALONSO OJEA

PARA
Caballos, Mulos y Asnos.

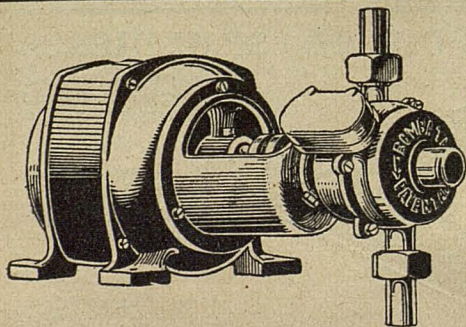

No mas fuego ni señales en la piel.

Vejigatorio y resolutivo el mas activo
y económico de cuantos se conocen.
No deja la marca mas leve en la piel.
Se garantizan sus efectos y actividad.

Se envia un frasco de muestra a los
Sres. Veterinarios que lo pidan.

DEPOSITARIOS: **J. URIACH Y C^a** (S. EN C.)
BRUCH, 49. - BARCELONA

LA BOMBA que
reuneix les ca-
racteristiques
més avantatjoses

É S L A
TANK

La ÚNICA que no té estopada
No necessita engrassament

Constructor exclusiu:

J. Maristany Casajuana

Oficines i Tallers: Prim, 86 i Madoz, 1
Telèfon 265 B. - BADALONA

XANCÓ I CALVIS

Llavors per a farratges de puresa i germinació garantida

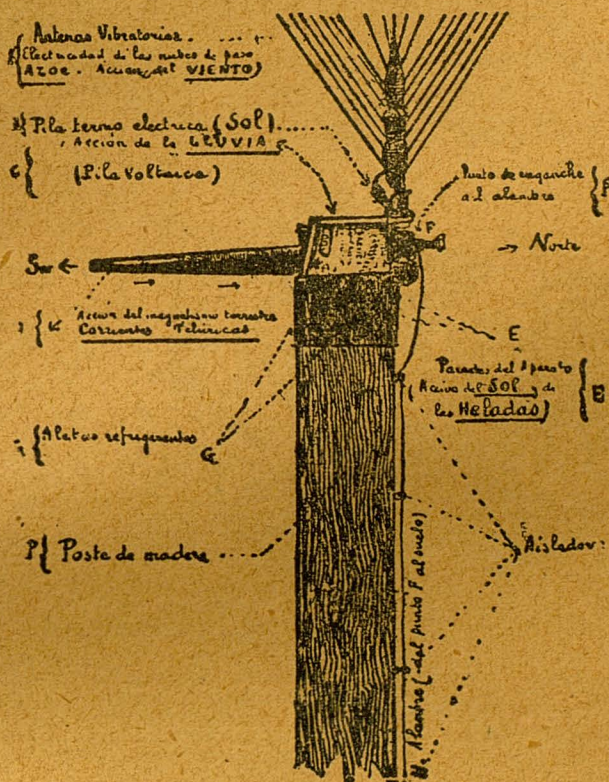
No compreu sense demanar
preus a aquesta casa

BAILÉN, 2, ENTL.

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu «Agricultura»

AGRICULTORS

Amb una despesa de primer emplaçament INSIGNIFICANT, sense cap més dispendi i amb l'electricitat recollida per l'ELECTRE MAGNETIC TERRE CELEST CHRISTOFLEAU, electrificareu els vostres camps per un temps INDEFINIT, i obtindreu progressivament collites DOBLES i fins TRIPLES de les corrents; destruïreu els paràsits que ataquen les vostres plantes, hortalisses i arbres; combatreu la secada total i continua de les terres de seca, evitareu en molts casos els efectes de les gelades en el cultiu dels llegums primerencs; regenerareu els vostres arbres fruiters malalts i tornareu a la terra esgotada per un cultiu mil lenari els elements que li manquen.

LLAURADORS!

Electrifiqueu les vostres terres abans d'utilitzar-les per a la sembra, perquè en temps oportú rebïn la llavor en condicions immillorables per a la germinació i futur desenvolupament de les plantes herbàcees, tuberculs i arrels.

CULTIVADORS!

No titubegueu a aplicar des d'ara l'Electre Cultiu Atmosfèric, i per tota mena d'informes respecte dels seus resultats i aplicació, com així mateix sobre l'emplaçament dels aparells, dirigiu-vos a

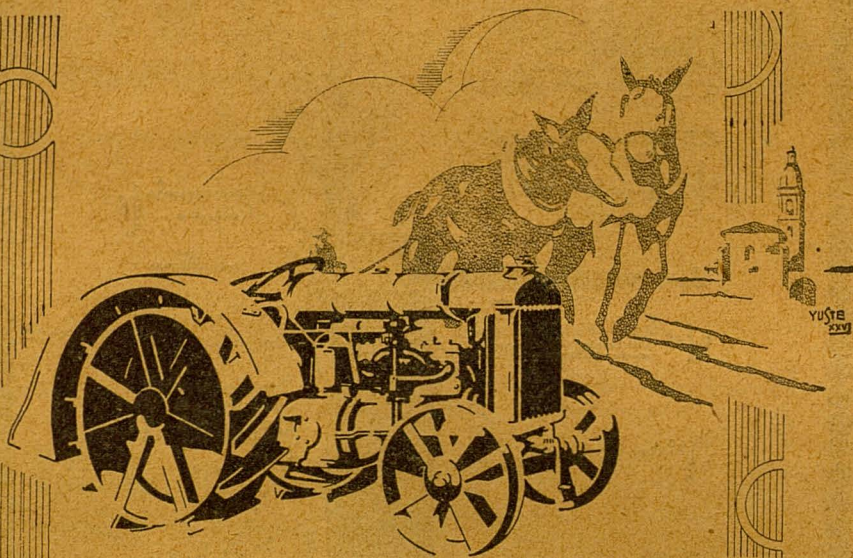
"Electro Cultivo Patentes Christofleau"

Plaça de Catalunya, 6, 2."

:: **BARCELONA**

O ALS SEUS AGENTS REGIONALS

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

¡¡LABRADOR!!

Si te ofrecieran una pareja de mulas que arase más tierra en menos horas que las demás y que una vez acabada la labor no necesitara pienso hasta la próxima vez que la utilizaras, ¿no la comprarías sin vacilación?

Pues esto es el tractor FORDSON

únicamente que en vez de ser una sola yunta **son tres** para todas las faenas del año, conducidas por un solo hombre y un solo apero de labranza.

Después de terminadas las faenas en el campo, el FORDSON se emplea como motor fijo para accionar trilladoras, bombas de agua, etc., pudiendo colocarle en cualquier sitio de su granja o en otro lugar apartado si así le conviniera.

Dirigirse a los Agentes Ford y pedir una demostración

FORDSON

PRECIO:

TRACTOR 5.200

Guardabarros. 280
Fábrica Barcelona

35.046.
R. 1917